

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج
کشاورزی

موسسه علوم تحقیقات شیلاتی کشور

مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آبهای داخلی

بیماریهای شایع میگوهای پرورشی

تهیه کننده: بهروز قره وی

بیماریهای شایع میگوهای

پرورشی

یکی از چالشها در تولید آبزیان خصوصا در آبی پروری موضوع بهداشت و بیماریهای آبزیان می باشد که سالانه میلیاردها تومان به دلیل بروز بیماریهای به پرورش دهنده گان خسارت وارد می کند. با توجه به گسترش فعالیتهای آبی پروری سال به سال بر تعداد بیماریهای جدید نیز افزوده شده بطوریکه در میگوهای پرورشی در حال حاضر بیش از ۲۰ بیماری ویروسی، ۴ بیماری باکتریایی، ۳ بیماری قارچی و تعدادی نیز بیماریهای انگلی گزارش شده اند که می توانند آسیب های جدی بر تولید میگو وارد کنند. از بین آنها می توان به بیماری ویروسی لکه سفید میگو، بیماری باکتریایی مرگ زود رس میگو، بیماری ویروسی سر زرد، بیماری ویروسی تور آ اشاره کرد.

بیماری لکه سفید میگو

عامل ایجاد کننده این بیماری یک ویروس است که در حال حاضر در اکثر جاهایی که میگو پرورش می دهند وجود دارد. این بیماری در سال های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۴ دو استان خوزستان و بوشهر را آلوده کرد و چند سال بعد منطقه گواتر چابهار را نیز درگیر کرد. عوامل بیماریزای این بیماری براحتهای می تواند بوسیله انواع سخت پوستان دیگر، حتی از طریق فیتوپلانکتونها و لارو حشرات منتقل گردد. از علائم بیماری ظاهر شدن لکه های سفید ابتدا در سر و سپس در تمام بدن میگو، کم شدن اشتهای میگو، قرمز شدن اندام ها و تلفات شدید در عرض یک هفته می باشد. شکل های زیر علایم ظاهری بیماری ها را نشان می دهند

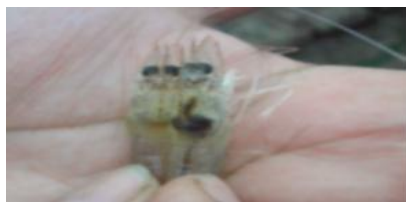

بیماری مرگ زودرس میگو

عامل ایجاد کننده این بیماری یک نوع باکتری است که در طی چند سال اخیر باعث خسارات شدیدی در اکثر کشورهای آسیایی شده است بطوریکه اثرات آن کمتر از بیماری لکه سفید میگو نمی باشد. بیماری در ۲۰ تا ۳۰ روز بعد از ذخیره سازی پست لاروها در استخرهای پرورشی ایجاد می شود و بهمین خاطر مرگ زودرس گفته می شود از دیگر علایم بیماری کندی رشد، نرم شدن پوسته خارجی بدن، تکه تکه شدن محتویات روده و یا خالی بودن روده از غذا، رنگ پریدگی بدن، کوچک و سفید شدن رنگ هپاتوپانکراس می باشد.

شکل روبرو مقایسه
هپاتوپانکراس سالم
(راست) و بیمار سمت
(چپ) را نشان میدهد
میگوی سمت (راست سالم) و میگوی سمت
چپ (میگوی بیمار)

بیماری سر زرد

یکی دیگر از بیماریهای ویروسی بیماری سر زرد است که به دلیل زرد شدن قسمت جلویی و سر میگو به این نام نامگذاری شده است. این ویروس میگوهای ۵ تا ۱۵ گرمی را تحت تاثیر قرار می دهد میگوهای مبتلا به مدت ۲ روز بطور بی رویه و بشدت غذا می خورند و سپس تغیه آنها ناگهان متوقف شده و در کناره های استخر شنا می کنند . چند ساعت قبل از مرگ هپاتو پانکراس آنها متورم شده و به رنگ زرد روشن در می آیند و در میگوهای مبتلا رنگ پریدگی کلی مشاهده می شود . بعد از ظهور علائم بالینی در عرض سه روز تلفات کلی شروع می شود . و پس از ۳ تا ۹ روز ۱۰۰ درصد تلفات را در بر می گیرد شکل زیر میگوهای بیمار سمت راست را در مقایسه با میگوهای سمت چپ سالم نشان می دهد

بیماری تور آ

عامل ایجاد کننده این بیماری یک نوع ویروس می باشد که میگو را در تمام مراحل پرورش مبتلا می کند. این بیماری می تواند بوسیله خود میگو و حتی انواع پرندگان و حشرات از استخری به استخر دیگر منتقل شوند. ویروس این بیماری در عرض دو تا چهار هفته بعد از ذخیره سازی پست لارو باعث بیماری شده و بیشتر در زمان پوست اندازی میگو مشاهده می گردد شدت بیماری، قبل از پوست اندازی اتفاق می افتد که در این حالت ضعیف شدن میگوها، نرم شدن پوسته، خالی بودن دستگاه گوارش و انتشار رنگدانه های قرمز رنگ بویژه در ناحیه دم (به این لحاظ نام عمومی آن بیماری دم قرمز است) مشاهده می شود شکل زیر علایم ظاهری بیماری میگو را در ناحیه دم میگو نشان میدهد.

کنترل و پیشگیری از بیماریها

همانطور که میدانید بیماریهای ویروسی روش درمانی خاصی ندارد و تنها راه جلوگیری و پیشگیری از وقوع بیماری با مدیریت صحیح پرورش می باشد که بایستی به نکات زیر توجه شود.

آماده سازی: خشک نمودن استخر بعد از برداشت، خارج نمودن بقایای مواد آلی، شخم زدن، آهک پاشی

ذخیره سازی پست لارو: رعایت شاخص های انتخاب بچه میگو، بسته بندی و انتقال صحیح پست لارو، آدپتاسیون و رها سازی متناسب با روش های استاندارد پست لاروها

پرورش و کیفیت آب استخر: حفظ شکوفایی مناسب فیتوپلانکتونها، حفظ فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی آب مثل : اکسیژن محلول، pH، شوری، نیتريت، نترات، آمونیاک، BOD، سولفید هیدروژن

تغذیه: غذا دهی بر اساس نیاز های غذایی در تمام مراحل رشد میگو، تهیه غذا از محل مناسب و با کیفیت، نگهداری غذا در مکان و دمای مناسب (جلوگیری از ترشیدگی غذایی و آلودگی باعوامل قارچی و باکتریایی)

پیشگیری بهتر از درمان بوده لذا بامدیریت صحیح پرورش از وقوع بیماری در میگوها مراقبت کنیم